

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

GEOGRAFIA D'ESPANYA

Nº de mòdul 14509

Professor: Joaquim Farinós Dasí

ESQUEMA GENERAL

I.- Dades inicials d'identificació.
II.- Introducció.
III.- Volum de treball.
IV.- Objectius generals.
V.- Continguts mínims.
VI.- Destreses que cal adquirir.
VII.- Temari.
VIII.- Bibliografia de referència.
IX.- Coneixements previs.
X.- Metodologia.
XI.- Avaluació de l'aprenentatge.

I.- DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	Geografia d'Espanya
Mòdul nº:	14509
Caràcter:	Optatiu
Titulació:	Història
Cicle:	Primer
Departament:	Geografia
Professor/s responsable/s:	Joaquim Farinós Dasí

II.- INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

El seu objectiu és donar la necessària referència espacial per als fenòmens temporals que s'ocupa d'estudiar la Història, afavorint la comprensió dels fenòmens i l'enteniment dels valors de comunitat, pertinença i territorialitat a les diverses escales.

III.- VOLUM DE TREBALL

	Hores/curs
➤ ASSISTÈNCIA A CLASSES	40
ASSISTÈNCIA A CLASSES TEÒRIQUES	25
ASSISTÈNCIA A CLASSES PRÀCTIQUES	15
➤ HORES DE TREBALL SOTMESES A AVALUACIÓ	30
PREPARACIÓ DE TREBALLS CLASSE TEORIA	10
PREPARACIÓ DE TREBALLS CLASSE PRÀCTIQUES	20
➤ ESTUDI GENERAL I PREPARACIÓ D'EXÀMENS	65
ESTUDI PREPARACIÓ CLASSES	25
PREPARACIÓ PROBLEMES I PRÀCTIQUES	10
ESTUDI PREPARACIÓ D'EXÀMENS	30
➤ REALITZACIÓ D'EXÀMENS	2
REALITZACIÓ D'EXÀMENS	2
➤ ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	13
ASSISTÈNCIA A TUTORIES	8
ASSISTÈNCIA A SEMINARIS I ACTIVITATS	5
➤ TOTAL VOLUM DE TREBALL	150

IV.- OBJECTIUS GENERALS

Coneixement de la distribució dels fets geogràfics, físics i humans, al llarg del territori espanyol. Comprensió dels principis explicatius d'aquesta distribució. Familiarització amb la terminologia específica. Introducció a les metodologies pròpies per a la localització, tractament i representació de la informació geogràfica que ajuden l'estudiant a començar a desenvolupar les seves capacitats d'anàlisi i síntesi i d'autoaprenentatge.

V.- CONTINGUTS

1- TRETOS GENERALS DEL RELLEU

- 1.1. L'Estructura geològica.
- 1.2. L'Estructura tectònica.
- 1.3. Els sistemes morfogenètics i l'acció antròpica: Retocs a l'estructura tectònica.

2- EL CLIMA I LES AIGÜES

- 2.1. Factors de la diversitat climàtica peninsular.
- 2.2. Elements del Clima.
- 2.3. Tipus de climes en Espanya.
- 2.4. Els rius espanyols: tipologies.
- 2.5. La desigual distribució territorial del recurs aigua.

3- EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ I CANVIS EN EL SISTEMA DE CIUTATS

- 3.1. Característiques de la població espanyola. Diferències regionals.
- 3.2. El sistema de ciutats espanyol.

4- LA DIFERENCIACIÓ REGIONAL ESPANYOLA

- 4.1. La regionalització espanyola.
- 4.2. Els desequilibris regionals en Espanya.
- 4.3. La Política Regional, ¿un instrument per a la igualtat?

5- CARACTERITZACIÓ DELS SECTORS PRODUCTIUS EN ESPANYA

- 5.1. El sector primari, amb especial atenció a l'agricultura.
- 5.2. El sector secundari: evolució i situació actual.
- 5.3. El sector terciari: uns serveis escassament qualificats amb predomini del turisme

VI.- DESTRESES QUE CAL ADQUIRIR.

- Reconèixer els distints elements geogràfics (en mètode d'anàlisi) que configuren un paisatge (resultat de la seva mixtura, mètode de síntesi)
- Saber interpretar el paper del procés històric en la configuració del model territorial actual, així com la seva influència de cara al futur.
- Capacitat per a poder acomodar en aquest marc històric-espacial de cada territori els nous processos i conflictes que depara l'actualitat de cada moment.
- Ús dels mitjans informàtics per a la cerca d'informació: bases de dades on line, internet i cercadors. La sobreoferta d'informació disponible obliga a dissenyar mètodes de selecció i tria.
- Ús dels mitjans informàtics per al tractament i presentació de la informació: tractament estadístic i elaboració de grafia i cartografia

VII.- HABILITATS SOCIALS.

- Raonament crític
- Aprenentatge autònom
- Compromís ètic
- Comunicació oral i escrita en la llengua nativa
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi
- Capacitat de gestió de la informació
- Motivació per la qualitat
- Treball en equip

VIII.- TEMARI I PLANIFICACIÓ TEMPORAL

	TEMA	Setmanes
1	Trets Generals del relleu: l'estructura geològica, l'estructura tectònica, els sistemes morfogenètics i l'acció antròpica.	2
2	El clima i les aigües: factors de la diversitat climàtica peninsular, elements del clima, tipus de climes a Espanya, tipologia dels rius espanyols, la desigual distribució del recurs aigua.	3
3	Evolució de la població i del sistema de ciutats: característiques de la població espanyola i diferències regionals, el sistema de ciutats espanyol	3
4	La diferenciació regional espanyola: la regionalització espanyola, els desequilibris regionals a Espanya, la política regional ¿un instrument per a la igualtat?	3
5	Caracterització dels sectors productius en Espanya: el sector primari, amb especial atenció a l'agricultura; el sector secundari, evolució i situació actual; el sector terciari, uns serveis escassament qualificats amb predomini del turisme	3

IX.- BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

A) BIBLIOGRAFIA Bàsica:

- FARINÓS, J. (coord.) (2002): *“Geografia Regional d'Espanya. Una nova geografia per a la planificació i el desenvolupament regional”*, València, Universitat de València, Col. Materials, 57.
- GIL OLCINA, A. y GÓMEZ MENDOZA, J. (coord.) (2001): *“Geografía de España”*, Barcelona, Ariel.
- MÉNDEZ, R. y MOLINERO, R. (coords.) (1993): *“Geografía de España”*, Barcelona, Ariel.

B) BIBLIOGRAFIA Complementària:

- MARTÍN VIDE, J. y OLCINA, J. (2001): *“Climas y Tiempos de España”*, Madrid, Alianza Editorial, Historia y Geografía.
- MOPTMA (1994): *“Plan Director de Infraestructuras 1993-2007”*, Madrid, MOPTMA.
- MOPTMA-IGN (1995): *“Atlas Nacional de España”*, Madrid, MOPTMA.
- STRAHLER, A.N. et al. (2000): *“Geografía Física”*, Barcelona, Omega.

X.- METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en dues sessions de teoria i d'una tercera de pràctiques (d'una hora cadascuna) a la setmana. L'estudiant comptarà també amb l'equivalent a una hora setmanal per a tutories i per al desenvolupament d'activitats com ara seminaris o conferències. En les classes de pràctiques els estudiants hauran de presentar els resultats de cada treball que es proposa per a cadascun dels temes.

Tutories: 1 hora de tutories els dilluns i dimecres de 12-13h. Les quatre restants, fins completar les 6 reglamentàries, en funció de l'horari en altres dues titulacions.

XI.- AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

A l'inici de cada un dels temes es plantejaran per part del professor una sèrie d'exercicis pràctics que els estudiants hauran de preparar al llarg del desenvolupament de les classes teòriques que li corresponguen (dues setmanes generalment). Hauran d'exposar els seus resultats en la darrera sessió de cada tema (tercera setmana). En ser una assignatura quadrimestral n'hi haurà un sol examen final en el que s'avaluarà el temari que s'haja presentat a les classes al llarg del curs.

La nota final de l'assignatura resultarà de la ponderació de les qualificacions obtingudes en: a) una prova final (examen que podrà incloure preguntes tipus test, reomplir blancs, de resposta curta, de desenvolupament, comentaris de gràfics i/o mapes...), i b) les pràctiques corresponents als diferents temes. L'examen valdrà el 50% del valor de l'assignatura (5 punts) i les pràctiques el 50% restant (els altres 5 punts sobre 10) .

Els estudiants que obtinguen almenys el 50% dels punts en les pràctiques i un 5 a l'examen hauran superat l'assignatura. En cas de no arribar a aquests mínims, i per a poder ponderar-se les dues notes, s'haurà d'obtenir una puntuació mínima del 40% (4/10) en les pràctiques i d'un 4/10 a l'examen, sempre que la suma entre les notes de les pràctiques i de l'examen representen un mínim de 10 punts sobre 20.